

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	پیش گفتار.....
۱۳	مقدمه.....
۱۷	بخش اول - چارچوب حقوقی.....
۱۹	گفتار اول: تیم سازی و قرارداد هم بنیان گذاران.....
۲۳	گفتار دوم: تأسیس شرکت.....
۲۴	بند اول- شرکت سهامی خاص.....
۲۵	بند دوم- شرکت با مسئولیت محدود.....
۲۶	بند سوم- مجوزها.....
۲۷	گفتار سوم: تصمیم گیری در استارت آپ.....
۲۸	بند اول- اساسنامه.....
۴۲	بند دوم- مجامع عمومی.....
۴۳	گفتار چهارم: دانش بنیان شدن.....
۴۷	بخش دوم- قراردادها.....
۵۰	گفتار اول: توافق نامه سهامداران.....
۵۲	گفتار دوم: قرارداد سرمایه گذاری.....
۵۸	گفتار سوم: قرارداد عدم افشا.....
۵۹	گفتار چهارم: قرارداد کار.....
۶۳	بخش سوم- مالکیت معنوی.....
۶۵	گفتار اول: حفاظت از ایده.....
۶۷	گفتار دوم: عدم رقابت.....
۶۹	گفتار سوم: برند.....
۷۱	بخش چهارم- حقوق کاربر.....
۷۴	گفتار اول- حریم خصوصی کاربران.....
۷۶	گفتار دوم- عدم تدلیس.....

۷۹	بخش پنجم - قوانین مرتبط
۸۱	قانون تجارت الکترونیکی
۸۱	باب اول - مقررات عمومی
۸۱	بحث اول - قلمرو شمول قانون
۸۱	فصل دوم - تعاریف
۸۴	فصل سوم - تفسیر قانون
۸۴	فصل چهارم - اعتبار قراردادهای خصوصی
۸۴	مبحث دوم - در احکام ((داده پیام))
۸۵	مبحث سوم ((داده پیام)) مطمئن
۸۵	فصل اول - امضاء و سابقه الکترونیکی مطمئن
۸۵	فصل دوم - پذیرش، ارزش اثباتی و آثار سابقه و امضای الکترونیکی مطمئن
۸۶	مبحث چهارم - مبادله ((داده پیام))
۸۶	فصل اول - اعتبار قانونی ((ارجاع در داده پیام)) عقد و اراده طرفین
۸۶	فصل دوم - انتساب ((داده پیام))
۸۷	فصل سوم - تصدیق دریافت
۸۷	فصل چهارم - زمان و مکان ارسال و دریافت داده پیام
۸۸	باب دوم - دفاتر خدمات صدور گواهی الکترونیکی (Certification service provider)
۸۹	باب سوم - در قواعد مختلف
۸۹	مبحث اول - حمایت‌های انحصاری در بستر مبادلات الکترونیکی
۸۹	فصل اول: حمایت از مصرف کننده (Consumer Protection)
۹۲	فصل دوم - در قواعد تبلیغ - (Marketing)
۹۳	فصل سوم - حمایت از داده پیام‌های شخصی (حمایت از داده - Data Protection)
۹۳	مبحث دوم - حفاظت از داده پیام در بستر مبادلات الکترونیکی
۹۳	فصل اول - حمایت از حقوق مؤلف (Author,s Right/Copyright) در بستر مبادلات الکترونیکی
۹۴	فصل دوم - حمایت از اسرار تجاری (Trade Secrets)
۹۵	فصل سوم - حمایت از علائم تجاری (Trade Names)
۹۵	باب چهارم - جرائم و مجازات‌ها
۹۵	مبحث اول - کلاهبرداری کامپیوتری
۹۶	مبحث دوم - جعل کامپیوتری
۹۶	مبحث سوم - نقض حقوق انحصاری در بستر مبادلات الکترونیک

فصل اول - نقض حقوق مصرف کننده و قواعد تبلیغ	۹۶
فصل دوم - نقض حمایت از داده‌پیام‌های شخصی/حمایت از داده	۹۷
مبحث چهارم - نقض حفاظت از داده‌پیام در بستر مبادلات الکترونیکی	۹۷
فصل اول - نقض حق مؤلف	۹۷
فصل دوم - نقض اسرار تجاری	۹۷
فصل سوم - نقض علائم تجاری	۹۸
فصل چهارم - سایر	۹۸
باب پنجم - جبران خسارت	۹۸
باب ششم - متفرقه	۹۸
آیین‌نامه اجرایی ماده (۳۲) قانون تجارت الکترونیکی	۹۹
آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۸) قانون تجارت الکترونیکی	۱۰۸
آیین‌نامه اجرایی مواد ۳۸ و ۴۲ قانون تجارت الکترونیکی	۱۱۰
قانون جرائم رایانه‌ای	۱۱۱
بخش یکم - جرائم و مجازات‌ها	۱۱۱
فصل یکم - جرائم علیه محرمانگی داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی	۱۱۱
مبحث یکم - دسترسی غیرمجاز	۱۱۱
مبحث دوم - شنود غیرمجاز	۱۱۱
مبحث سوم - جاسوسی رایانه‌ای	۱۱۲
فصل دوم - جرائم علیه صحت و تمامیت داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی	۱۱۳
مبحث یکم - جعل رایانه‌ای	۱۱۳
مبحث دوم - تخریب و اختلال در داده‌ها یا سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی	۱۱۳
فصل سوم - سرقت و کلاهبرداری مرتبط با رایانه	۱۱۴
فصل چهارم - جرائم علیه عفت و اخلاق عمومی	۱۱۴
فصل پنجم - هتک حیثیت و نشر اکاذیب	۱۱۶
فصل ششم - مسئولیت کیفری اشخاص	۱۱۶
فصل هفتم - سایر جرائم	۱۱۹
فصل هشتم - تشدید مجازات‌ها	۱۲۰
بخش دوم - آئین دادرسی	۱۲۱
فصل یکم - صلاحیت	۱۲۱
فصل دوم - جمع‌آوری ادله الکترونیکی	۱۲۲

۱۲۲	مبحث اول - نگهداری داده‌ها
۱۲۲	مبحث دوم - حفظ فوری داده‌های رایانه‌ای ذخیره‌شده
۱۲۳	مبحث سوم - ارائه داده‌ها
۱۲۳	مبحث چهارم - تفتیش و توقیف داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی
۱۲۵	مبحث پنجم - شنود محتوای ارتباطات رایانه‌ای
۱۲۵	فصل سوم - استناد پذیری ادله الکترونیکی
۱۲۵	بخش سوم - سایر مقررات
۱۲۶	آیین‌نامه جمع‌آوری و استناد پذیری ادله الکترونیکی
۱۲۶	فصل اول: تعاریف
۱۲۸	فصل دوم: جمع‌آوری ادله الکترونیکی
۱۲۸	الف: نگهداری داده‌ها
۱۲۹	ب: حفاظت از ادله رایانه‌ای
۱۳۰	ج: ارائه ادله رایانه‌ای
۱۳۲	د: تفتیش و توقیف ادله رایانه‌ای
۱۳۵	فصل سوم: امور متفرقه
	آیین‌نامه اجرایی چگونگی صدور مجوز و نحوه نظارت بر فعالیت افراد صنفی در فضای مجازی و بازاریابی
۱۳۶	شبکه‌ای
۱۳۶	تعاریف
۱۳۷	بخش اول: کسب‌وکار مجازی
۱۴۰	بخش دوم: بازاریابی شبکه‌ای
۱۴۵	بخش سوم: نحوه نظارت و رسیدگی به تخلفات
۱۴۷	بخش چهارم: سایر مقررات
۱۴۸	آیین‌نامه ساماندهی فعالیت و نظارت بر فروشگاه‌های الکترونیکی
۱۵۳	آیین‌نامه ساماندهی و توسعه رسانه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی دیجیتال
۱۶۵	آیین‌نامه ساماندهی فعالیت سایت‌های اینترنتی
۱۶۶	آیین‌نامه ساماندهی فعالیت پایگاه‌های اطلاع‌رسانی (سایت‌های) اینترنتی ایرانی
۱۶۶	فصل اول: تعاریف
۱۶۷	فصل دوم: ساماندهی و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۶۸	فصل سوم: تخلفات و نحوه رسیدگی به آن‌ها
۱۶۹	فصل چهارم - سایر مقررات

قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات	۱۷۰
آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات	۱۷۴
فصل اول - تعاریف	۱۷۴
فصل دوم - اعطای کمک	۱۷۶
فصل سوم - تسهیلات	۱۷۶
فصل چهارم - ضمانت‌نامه و بیمه	۱۷۷
فصل پنجم - مشارکت	۱۷۸
فصل ششم - معافیت‌های مالیاتی و گمرکی	۱۷۸
فصل هفتم - اولویت‌دهی به شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و سایر حمایت‌ها	۱۷۹
فصل نهم - نظارت و گزارش دهی، رسیدگی به اعتراضات و مجازات‌های قانونی	۱۸۰
اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات	۱۸۱
اصلاحیه دوم آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات	۱۸۳
قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای	۱۸۴
آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای	۱۸۷
قسمت اول - ثبت نرم‌افزار	۱۸۷
بخش اول: تعاریف مربوط به ثبت نرم‌افزار	۱۸۷
بخش دوم - حقوق پدیدآورنده	۱۸۸
بخش سوم - اختراع نرم‌افزار	۱۹۰
بخش چهارم - چگونگی صدور گواهی ثبت نرم‌افزار	۱۹۰
قسمت دوم - نظام صنفی رایانه‌ای	۱۹۲
بخش اول: تعاریف مربوط به نظام صنفی رایانه‌ای	۱۹۲
بخش دوم - ارکان نظام صنفی رایانه‌ای	۱۹۳
الف - نظام صنفی رایانه‌ای استان‌ها	۱۹۳
۱- نداشتن پیشینه کیفی مؤثر	۱۹۶
ب- شورای انتظامی استان	۱۹۸
پ- شورای انتظامی کل نظام	۲۰۱
ت- بازرس	۲۰۲
ث- هیئت عمومی	۲۰۲
ج- شورای مرکزی	۲۰۳

- چ- رئیس سازمان ۲۰۵
- منابع ۲۰۷
- الف) کتب ۲۰۷
- ب) وبسایت‌ها ۲۰۷

پیش‌گفتار

اولین سؤالاتی که می‌تواند برای شمایی که این کتاب را در دست دارید، پیش بیاید آن است که چرا چنین کتابی نوشته شده و این صفحات قرار است چه مشکلی را حل کند؟ و مگر استارت‌آپ‌ها با دیگر شخصیت‌های حقوقی تفاوتی دارند که حقوق استارت‌آپ‌ها داشته باشیم؟

در پاسخ باید گفت اساساً استارت‌آپ مفهومی اقتصادی و مدیریتی است و در چارچوب حقوقی مفهومی مجزا از دیگر شخصیت‌های حقوقی ندارد و بخش‌هایی از عموماًت حقوق بر این قسم از اشخاص حقوقی نیز حاکم است، اما آنچه این حوزه را خاص می‌نماید آن است که اولاً در اغلب اوقات تبدیل یک استارت‌آپ به شخصیت حقوقی مدت‌ها پس از شروع فعالیت آن انجام می‌گیرد و اساساً خاصیت کار استارت‌آپی در بدو امر دوری از چارچوب‌ها و داشتن آزادی عمل است و از سوی دیگر، فعالان این عرصه که قریب به اتفاق جوانانی تحصیل کرده در دانشگاه‌های فنی کشور هستند، در هنگام ورود به فضای کار استارت‌آپی نه اطلاعی از اولیات حقوقی موردنیاز خود دارند و نه سرمایه‌ای برای استفاده از مشاورینی که نقشه راه حقوقی آن‌ها را برایشان ترسیم کنند و هدف از این کتاب آموزش حقوق به نخبگان دانشگاهی و کارآفرینان جوان نیست، چراکه ممکن نیست مفاهیم پیچیده حقوقی که بقا و فنای یک کسب‌وکار را رقم می‌زند در یک کتاب و دو کتاب آموزش داد، بلکه هدف ایجاد دیدی کلان در کارآفرینان است تا صورت مسائل پیش‌روی خود را بدانند و هنگامی که به مشاوره مراجعه می‌کنند به صورت دقیق پاسخ خود را جستجو کنند و با دنیایی از مفاهیم گنگ و نامفهوم مواجه نشوند. در این کتاب سعی بر بیان اهم مسائل و مشکلاتی بوده است که بر اساس تجربه چند سال کار

با استارت آپ‌ها برای کارآفرینان وجود دارد و از آنجایی که مخاطب این کتاب بیش از آنکه جامعه حقوقی باشد کارآفرینان هستند، سعی شده است تا حد امکان از زبان حقوقی و ورود به پیچیدگی‌های حقوقی خودداری شود تا مخاطب در میان مسئله‌ها و پیچ‌درپیچ ظرایف حقوقی گم نشده و به سؤال اصلی خود بسته به کسب‌وکار خویش برسد و مجموعه‌ای قوانینی که بیشتر استارت آپ‌ها با آن‌ها درگیر هستند و ملزم به رعایت آن‌ها به سبب ارتباط به کسب و کارشان‌اند نیز در انتها آورده شده است.

امید آنکه این مختصر گامی باشد در راه کمک به تسریع فعالیت‌های اقتصادی ایده‌محور و دانش‌بنیان در کشور که نیاز امروز کشورمان است.

خدایار سعیدوزیری - سحر سیدتفرشی‌ها

زمستان ۱۳۹۶